

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. ¹⁰ Lyngnes og reising

Fylke: Troms

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Kåfjord.

Emne:

Bygdelag:

Oppskr. av: Gygerav elly' Lund

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

I hele Kåfjord lænd kan forholdene stort sett vert som i Nordreisa og Kvernanger. Man tok all slags lyng til for. Røsslyng var den beste av, så det ble helst brukning man brukte.

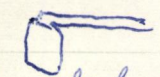
Fordordene var slike, som man sa til mig flere steder, at man måtte bruke alt som kunde brukes der var mat i til lara. Beiting på lyng var vanlig, og man fortalte at man slapp hestene av den gamle lynggrase på lyngbeite.

Lynggrasen er en liten hårdfor hest som helst på i forvinter. Dyrene var blakkete, røde brune eller sjeldnere svarte. De var vanligvis meget flittige og kroplige i forhold til sin størrelse. De var meget nøysomme og uansett alderfærdige. Husken fra mine guttedager er liten blakkete hest min far kjøpte i Nordreisa. Den åt hanz og hare, sild og fiskeavfærd. og gikk ikke av veien for kobbeljøtt. Løyprings 16678

gryte forsynte den sig av. Hos oss holdt vi 2
aldri hestemøkk, men jeg lærer at kom
vi noen steder hvor man kokte denne,
og hesten kom til forsynte den sig gjerne
av denne bare den ikke var for varm.
Og den gikk gjerne under døene og
forsynte sig her.

Da jeg mente dette innover ~~og~~ Kåfjorden
lo ~~de~~ de eldre, og sa at de lærte opp
hesten fra den var full av til å ete alt.
Nu var det slutt med det.

Denne hesterase holdt på å dø ut, men
fylkesagron Harald Griaver (død under
krigen) fikk reddet rasen for den forsvant.

kyngen skar man med kniv, eller bøk
den på fjorren mark med grev eller
spade - ^{velst} vokter vanlig grev, men et større
jordgrev med tverr ende.

kyng ble gitt både rå og kokt. Det siste
helst til kyng.

Reulan var den tite av da jordbunden
både i Kåfjoddalen og Maaddalen er
kalkholdig

I skiktet utover fra Oldadalen til Djupvik
var kyng tite bruket. Her var det mest blåbær
og tyttebærkyng. Lite brekling og mesten lite
rørkyng. Og de to største kyngarter var
vanskelig å få samlet noe større av.

Det ble bare i vanste værherpa at man
kunne ha kyng i dette skik. Her ble den
helst revet med hendene. Noen skar den
med kniv.

Overst i Kåfjoddalen fortalte man meg
at man tidels hadde slådd kyng med Gå,
(brekling) hvor den var noen uengde av den,

og hvor den ikke var forurettet sken.

Man hadde her brukt en gammel gjæ
med to hænder til å ta lyng med.

Liljekal Salansoren Go år, i Hammervik
fortalte at man en sjelden gang skulde
ha brukt Sphagnum i løypingsgrøta.

Man tok mossen på de store myrer
ved Spåhues. Men det var længe siden
og bare i den aller verste for nød.

Hvis man tok Sphagnum brukt man
det længe som det er da man måtte
bruke "moss"